

CÁC CÂU CHUYỆN NHỎ VỚI PHAN DIÊN (2)

(Tập ghi).

CÁI "TÀI" CỦA KẺ LÀM NGHỆ THUẬT KHÔNG MẤY TÀI HOA (tiếp).

II.

Cái tánh tôi cũng rất "*bạc*" trong vấn đề giao thiệp. Tôi không thích những cuộc xã giao hời hợt và thường tắt điện thoại để tránh sự mất thì giờ. Cũng chẳng khi nào nhận lời đi đến những nơi có nhiều khuôn mặt của cái giới chỉ ưa chuyện thị phi qua hình thái nghệ thuật văn chương.

Vậy mà với Phan Diên, điều này trái ngược. Những cú điện thoại vì "*nhớ BG quá!*" vẫn gọi đến tôi, chia xẻ các câu chuyện chữ nghĩa, đời sống, luôn cả tâm tình riêng biệt. Đó là những dịp cho tôi "*nghỉ xả hơi*" sau cả ngày miệt mài trước cái dương cầm hay nơi bàn viết; là điều mà khi nhìn vào *caller ID*, tôi đã không thấy e ngại trong ý nghĩ "*tiếc thì giờ quý báu!*" Cũng lại điều không hề khiến tôi mang ý nghĩ "*tâm sự với cái đầu gối của mình coi bộ thú hơn!*"

Anh là người bạn rất chí tình. Cái chí tình của anh được thể hiện chẳng những qua lời nói mà còn cả qua hành động. Lấy ví dụ:

Đạo tháng 8/2001, tôi và Âu Cơ xuống Santa Ana, điện thoại mời Phan Diên đi ăn. Bữa đó anh đem theo một người bạn thân Trung Hoa, giới thiệu với tôi tên Lý Văn Hoa, một trong 165 thư pháp gia Trung Hoa nổi tiếng nhất thế giới, hiện đang sống ở Canada.

Anh Lý Văn Hoa sau đó trở lại Canada, nói chuyện về tôi với một thi sĩ Trung Hoa hữu danh ở đó. Vị thi sĩ này đam ưa thích câu chuyện kẻ (lời Phan Diên: "*Có lẽ ông ta 'giao cảm' được với cái trong sáng trong tâm hồn BG?*") nên đã từ cái tên *Thu Vân* của tôi mà đặt hai câu thơ:

*"Thu thủy văn chương trần bất nhiễm
Vân sơn tráng lệ mộng vô hần."*

Hai câu này được viết lại thành cặp liễn đối bằng nét chữ anh Lý Văn Hoa rồi gửi sang Mỹ, nhờ Phan Diên đem tặng tôi.

Một năm sau, vào ngày 9/9/2002, sau khi đã đem bồi cặp liễn, Phan Diên cùng vợ lái xe từ San Diego, tự tay mang lên San Jose cho tôi. Tôi không đọc được chữ Nho, nhưng nhìn nét bút anh Lý Văn Hoa, thấy đúng là rồng bay phượng múa, nên treo trong nhà như hai bức tranh cổ. (Tự nghĩ, hai bức này, nếu Nguyễn nhìn thấy, sẽ rất thích thú!)

[Mấy lúc gần đây có xuất hiện ông Vũ Hối, một người Việt Nam, trước là họa sĩ, nhưng thấy không bán được tranh vì chúng trông vô hồn quá, bèn nhảy sang lãnh vực “*thư họa*” và được rất nhiều kẻ ca tụng là nhà thư họa “*có tài*”, viết chữ quốc ngữ bằng bút lông mực xạ theo cái lối tượng hình kiểu chữ Nho. Cuốn thơ cuốn sách nào mới ra lò cũng thấy có ít nhất một trang chữ ông này viết. Hẳn nhiên ông ta “*hốt bạc*” cũng lắm theo cái trò thời thượng đó! Riêng tôi nhận thấy chữ Việt Nam là loại phát sinh từ các mẫu tự Tây Phương mà nếu dùng bút lông mực xạ tô lại theo kiểu chữ Nho thì quả là dơ dáy rườm rà, mất cả cái thanh tao của chữ Việt Nam!

Mỗi lần nhìn các cuốn sách có chua ngay trang đầu giòng chữ của ông Vũ Hối (sau này cũng rất nhiều người bắt chước!), tôi chỉ thấy hiện ra trong đầu bốn chữ “DƠ DÁY, RƯỜM RÀ”.

Kể từ khi có trong tay cặp liễn tặng của nhà danh thư họa Lý Văn Hoa mà lỡ có nhìn các bản viết tiếng Việt bằng mực xạ bút lông của ông Vũ Hối, rồi nhìn vào cặp liễn đối bằng nét bút rồng bay phượng múa, sắc cạnh rõ ràng như một bức tranh rất đẹp từ một người Trung Hoa chính hiệu viết chữ Nho chính hiệu, luôn luôn tôi thấy hiện thêm trong mình cảm giác MẮC CỠ đi kèm theo sau ý nghĩ “*dơ dáy rườm rà*” kia!]

Có lần ngạc nhiên với ý nghĩ tại sao lại dành cho Phan Diên một mối hảo cảm đặc biệt như vậy; thử tìm hiểu thì tôi thấy ngay câu trả lời cho chính mình. Ngoài đôi mắt hiền khiến tôi tin tưởng được cái tâm lành của anh, vẫn còn có hai lý do quan trọng để cho tình bạn không bị cái “*bạc*” của tôi chen vào quấy rối:

1/ Anh là người biết lắng nghe, biết đặt câu hỏi để khơi dậy mạch nguồn câu chuyện.

2/ Những cuộc điện đàm với anh rất thú, tôi cứ có cảm tưởng như đang được nhìn vào đôi mắt ngơ ngơ trong từng vấn đề đặt ra từ đôi môi anh. Đôi mắt của “*một cậu học trò*” khiến cho tôi có bốn phận giảng giải những điều cậu “*chưa biết*” mà không úy kỵ theo ý nghĩ có thể bị cho rằng tôi muốn phô trương kiến thức hiểu biết riêng!

[Đôi mắt tôi, ngay từ Vũ của năm tôi 18 tuổi cho đến mãi về sau qua những nhận định của những người đàn ông yêu tôi, đã được tiếng “*dại khờ*”, nhưng là cái dại khờ của một kẻ sông trên mây, triền miên sử dụng cái đầu cho những vấn đề của khối não để những thực tế chung quanh đâm trở thành ngõ ngàng xa lạ.

Có ba kỷ niệm đáng nhớ về “*đôi mắt dại khờ*” ấy.

***/ Trong thời lưu diễn Cải Lương**, ban Tân Nhạc có dịp ở chung với một soạn giả đã lớn tuổi, được chúng tôi gọi là chú. Chú thường hay nhìn tôi cách đặc biệt. Một lần, trong bữa ăn với tổ Tân Nhạc, chú hỏi tôi: *“Nếu con không buồn, có thể cho chú đặt một câu hỏi?”*

Tôi cười:

“Dạ chú cứ hỏi.”

“Có bao giờ con rơi vào hoàn cảnh hút xì ke?”

Tôi phá lên cười:

“Nhiều người đã hỏi con câu ấy, nhưng con thành thật trả lời chú rằng chưa bao giờ bị dính vào ‘cái đó’. Trái lại, luôn luôn con vẫn ghé tòm khi nghĩ đến xì ke với sự nguy hại một cách tàn tệ của nó, chẳng những cho mình mà cho cả những người thân mình.”

Rồi tôi đặt câu hỏi trở lại:

“Nhưng tại sao chú hỏi con điều ấy? Có phải chú thấy con vẫn hút thuốc lá? Hay vì thân hình con gầy quá?”

Chú lắc đầu:

“Không phải hai điều vừa nói mà chính vì đôi mắt con.”

Tôi ngạc nhiên thì chú gật:

“Phải. Con có đôi mắt rất đặc biệt. Khi thì nó thật linh động sáng quắc, lúc lại vô hồn và trông rất xa xăm. Đó là trạng thái của kẻ hút hoặc một người trở nên điên vì sự suy nghĩ quá độ của mình.”

Tôi lại phá lên cười:

“Chắc con ở trường hợp thứ hai vì trường hợp thứ nhất đã bị loại.”

Chú trầm ngâm:

“Chú cũng sợ vậy. Chỉ mong con cứ nghĩ mọi thứ trong cuộc đời đều tầm thường không có gì đáng cho mình bận tâm cả.”

Năm đó tôi 27 tuổi, không bao giờ nghĩ mình sẽ là một nhà văn ở tương lai!

***/ Một kỷ niệm khác:**

Một lần lái xe vào một bãi đậu ở San Jose; đang loay hoay tìm chỗ, bỗng thấy một người đàn ông Án Độ đứng trên lề, đưa tay chặn tôi lại. Tôi tưởng ông ta hỏi đường, nên quay kiếng xuống. Ông chồm đầu vào xe, nói:

“Đừng nên suy nghĩ nhiều quá, nếu không sẽ chẳng tránh được điều điên loạn cho cô!”

Và ông cười, bỏ đi.

*/ **Đạo 2001**, em gái Kiều My phải nằm nhà thương vì chứng trầm cảm, hằng ngày tôi và Âu Cơ vẫn vào bệnh viện thăm em. Ở đây, có một cô gái khác nằm cùng phòng với em, cũng rất ưa thích tôi. Mỗi chiều tôi vẫn đem bánh trái vào ăn và chuyện trò với hai cô. Một bữa, khi đang ngồi với nhau, cô gái kia chợt nói với tôi:

“Chị có cái nhìn lạ quá. Em và My là hai con điên mà cũng không có cái nhìn như chị.”

Tôi hỏi:

“Lạ ở chỗ nào?”

Cô cười:

“Chị cứ nhìn đăm đăm một chỗ như thể nhìn mà cái đầu nằm ở đâu đâu!”

Tôi thật kinh ngạc với nhận xét này từ một cô gái loạn thần kinh!]

*

* *

So sánh giữa hai đôi mắt của tôi và của Phan Diên thì thấy anh may mắn hơn ở cái “ngơ ngơ” đó nên mới “được” tôi kết làm bạn. Trong đời, tôi CHỈ nể trọng và ưa thích giao thiệp với những con người “*Biết thì thua thì thốt, không biết thì dựa cột mà nghe!*”

(Hết trích).

[]

Trần Thị Bông Giấy.
(San Jose, thứ Năm Oct. 31. 2019 9:10 AM)
[]